

Aan:

De minister van Infrastructuur en Waterstaat

De minister van Economische Zaken

De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Betreft: **Den Haag is aan het rekenen, het Noorden rekt op Den Haag**

Geachte leden van het kabinet en de Tweede Kamer,

Nederland staat voor grote uitdagingen. We willen meer woningen, onze economie versterken, bedrijven ruimte bieden om te groeien, talent aantrekken en behouden en onze internationale concurrentiepositie verbeteren. Tegelijkertijd zoeken we naar mogelijkheden om de economische ontwikkeling beter over ons land te spreiden.

Noord-Nederland kan en wil daaraan een belangrijke bijdrage leveren. Met sterke bedrijven in de industrie, waaronder de maakindustrie, hightech, energie, landbouw, watersport- en recreatiebedrijven en logistiek, uitstekende kennis- en onderwijsinstellingen en ruimte voor nieuwe woningen en bedrijvigheid heeft onze regio veel te bieden. Hier liggen kansen die voor heel Nederland van betekenis zijn.

Om die kansen te benutten, is goede bereikbaarheid onmisbaar. Wij vragen als gezamenlijke ondernemersorganisaties, overheden, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners aandacht voor twee belangrijke investeringen: de realisatie van de Nedersaksenlijn en de verbetering van het spoorknooppunt Zwolle-Meppel. Twee verschillende projecten die elkaar versterken. De Nedersaksenlijn verbindt nieuwe economische gebieden en arbeidsmarkten. De aanpak van Meppel verbetert de betrouwbaarheid en capaciteit van de bestaande spoorverbinding tussen Noord-Nederland en de rest van ons land.

Rijk en regio investeren samen

De Nedersaksenlijn en de aanpak bij Meppel zijn geen nieuwe, losstaande wensen. Voor beide projecten zijn door kabinet, Kamer en regio belangrijke bestuurlijke en financiële stappen gezet.

In de ontwerpbegroting van het Mobiliteitsfonds 2027 staat **€ 2,039 miljard voor de Nedersaksenlijn** opgenomen. Eén jaar geleden, op 6 oktober 2025, nam de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat namens het kabinet de startbeslissing voor de MIRT-verkenning. Daarin wordt onderzocht hoe de verbinding kan worden gerealiseerd en hoe deze samen kan gaan met ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

Voor de verbetering van de spoor- en perroncapaciteit bij Meppel is in dezelfde begroting een projectbudget van **€ 183 miljoen** opgenomen. Ook daar wordt gewerkt aan de verdere voorbereiding en gefaseerde uitvoering van maatregelen.

De regio neemt zelf eveneens verantwoordelijkheid. Voor de Nedersaksenlijn is een aanvullende regionale bijdrage van € 50 miljoen aangeboden, waarbij Drenthe het voortouw neemt om deze bijdrage bijeen te brengen. Daarnaast waren voor de spoorverbinding Veendam-Stadskanaal al € 67 miljoen aan regionale middelen gereserveerd en heeft het Rijk vanuit Nij Begun € 87 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn inmiddels onderdeel van de financiële basis voor de Nedersaksenlijn.

Ook investeren provincies, gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen in woningbouw, bedrijventerreinen, campusontwikkeling, innovatie en arbeidsmarkt: 50.000 woningen, 400 tot 600 hectare nieuwe bedrijventerreinen en aanzienlijke investeringen in gebiedsontwikkeling, die oplopen tot twee miljard gaan. Deze gezamenlijke investeringen verdienen continuïteit en duidelijkheid.

We begrijpen dat het Rijk scherpe keuzes moet maken bij het onderhoud, de vervanging en de uitbreiding van infrastructuur. Goed onderhoud is essentieel. Maar investeren in een betrouwbaar bestaand netwerk en investeren in nieuwe economische kansen zijn geen tegengestelde doelen. Daarom vinden wij het belangrijk dat bij nieuwe afwegingen niet alleen naar de directe infrastructurele kosten wordt gekeken, maar ook naar het bredere nationale economische belang, de opgebouwde samenwerking en de investeringen die overheden en bedrijven al voorbereiden. Betrouwbare bestuurlijke afspraken zijn immers ook een belangrijke voorwaarde voor een aantrekkelijk investeringsklimaat.

Spoorknooppunt Meppel, toegangspoort tot Noord-Nederland

Waar de Nedersaksenlijn nieuwe economische verbindingen mogelijk maakt, zorgt de aanpak van het spoorknooppunt Zwolle-Meppel voor versterking van een bestaande en essentiële verbinding.

Al het treinverkeer tussen Groningen, Fryslân en Drenthe en de rest van Nederland loopt via Zwolle-Meppel. Een verstoring op dit traject kan daardoor gevolgen hebben voor reizigers in een groot deel van Nederland. Dat raakt niet alleen de dagelijkse reis van werknemers en studenten. Het beïnvloedt ook de bereikbaarheid van bedrijven, onderwijsinstellingen, ziekenhuizen, logistieke en economische centra.

ProRail werkt daarom aan maatregelen om de betrouwbaarheid, robuustheid en capaciteit van het spoor te verbeteren. Het gaat onder meer om het vervangen van storingsgevoelige onderdelen, het verbeteren van de stroomvoorziening, het aanpakken van overwegen, lokale snelheidsverbeteringen en een vierde perron in Meppel. Deze investeringen kunnen vertragingen helpen beperken, de dienstregeling minder kwetsbaar maken en meer ruimte bieden voor toekomstig treinverkeer. In Meppel is zichtbaar hoe bereikbaarheid en economische ontwikkeling samenhangen.

Voor de directe stationsomgeving in Meppel liggen plannen met mogelijkheden voor minimaal **500 extra woningen** en **1.000 nieuwe arbeidsplaatsen**. Deze gebiedsontwikkeling moet nog verder worden uitgewerkt, maar illustreert de economische betekenis van een goed bereikbaar station. Ook wordt in de wijk Noordpoort gewerkt aan **1.000** woningen en groeit de woonwijk Nieuwveense Landen verder. Voor de ontsluiting van beide woningbouwgebieden heeft het Rijk € 28,4 miljoen beschikbaar gesteld. De gemeente heeft de ambitie om tot 2040 **4.000 nieuwe woningen** te realiseren. Een betrouwbaar spoorknooppunt Zwolle-Meppel is daarmee van groot belang voor de duizenden nieuwe huishoudens en de verdere ontwikkeling van de regio.

Daarnaast beschikt Meppel over de Regiocampus Meppel, waar onderwijs, bedrijven en overheden samenwerken. Hier werken **800 studenten aan praktijkopdrachten** voor ondernemers, zorginstellingen en overheden in Zuidwest-Drenthe.

Studenten doen ervaring op bij bedrijven, ondernemers krijgen toegang tot kennis en jong talent en onderwijsinstellingen kunnen hun opleidingen beter laten aansluiten op de regionale economie. Betrouwbare spoorverbindingen vergroten het gebied waaruit studenten en werknemers deze voorzieningen kunnen bereiken. De impact van het spoorproject bij Meppel gaat daarmee verder dan het oplossen van een verkeerskundig knelpunt. Het gaat om een betrouwbare en robuuste toegang tot het hele noordelijke economische gebied.

De horeca, recreatie, cultuur, sport en vrijetijdseconomie profiteren mee

De economische betekenis van goede bereikbaarheid beperkt zich niet tot woon-werkverkeer. Noord-Nederland heeft een aantrekkelijk aanbod van musea, evenementen, natuur, recreatie en cultuur. Denk aan de musea in Groningen en Fryslân, maar ook aan recreatieve bestemmingen en culturele voorzieningen in Drenthe en Overijssel. En in 2030 ontvangt Thialf bovendien de olympische langebaanschaatsers tijdens de Winterspelen. Dat benadrukt het belang van goede bereikbaarheid voor internationale sportevenementen, bezoekers en de regionale economie.

Betere spoorverbindingen maken deze bestemmingen toegankelijker voor bezoekers uit andere delen van Nederland en daarbuiten. Dit biedt mogelijkheden voor horeca, detailhandel, toerisme en recreatieve ondernemers. Met de Nedersaksenlijn ontstaan bovendien kansen voor meer grensoverschrijdend toerisme richting en vanuit Duitsland.

De Nedersaksenlijn, veel meer dan een spoorverbinding

De Nedersaksenlijn verbindt Groningen via Veendam, Stadskanaal en Emmen met Hardenberg en Twente. Daarmee ontstaat een nieuwe economische corridor waarin belangrijke woon-, werk- en kennisgebieden veel beter met elkaar worden verbonden.

Het gaat om een gebied met **1,3 miljoen Nederlanders en 650.000 banen**. Hier bevinden zich grote en kleine industriële bedrijven, innovatieve maakbedrijven, technische opleidingen, energiebedrijven en logistieke ondernemingen.

De economische mogelijkheden zijn aanzienlijk. Uit het MIRT-onderzoek blijkt dat de verbinding, in combinatie met gebiedsontwikkeling, kan bijdragen aan:

- **Minimaal 10.000 extra woningen.** Boven op de autonome ontwikkeling. Daarmee ontstaat aanvullende ruimte om de nationale woningbouwopgave aan te pakken.
- **15.000 extra arbeidsplaatsen**, volgens de onderzochte ontwikkelscenario's. Dat biedt perspectief voor economische groei en bedrijvigheid.
- **Een beter bereikbare arbeidsmarkt met 650.000 bestaande banen.** Werkgevers krijgen een groter gebied waaruit zij personeel kunnen aantrekken en werknemers kunnen meer banen bereiken.
- **Aanzienlijke reistijdverkortung.** Voor reizen tussen Twente en Groningen is in het onderzoek een potentiële tijdswinst van 45 minuten berekend. Tussen Veendam en Emmen kan de reistijd ten opzichte van de snelste huidige busverbinding ongeveer halveren.
- **Betere verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven.** Studenten, stagiairs en werknemers krijgen meer opleidings- en werkmogelijkheden binnen bereik.

- **Nieuwe kansen voor bedrijventerreinen, innovatie, toerisme en internationale samenwerking.** Economische clusters worden beter bereikbaar en kunnen elkaar versterken.

Dit zijn deels onderzochte mogelijkheden en verwachte effecten, nog geen gegarandeerde uitkomsten. Juist de omvang en samenhang ervan laten zien waarom de Nedersaksenlijn niet uitsluitend op vervoersaantallen en reizigerskilometers moet worden beoordeeld.

De centrale vraag is daarom niet alleen wat deze spoorlijn kost, maar ook welke opgaven op het gebied van woningbouw, arbeidsmarkt en economie deze verbinding kan helpen oplossen.

Achter de cijfers staan mensen, staan bedrijven, staat groei.

Wat bereikbaarheid betekent, wordt zichtbaar in het verhaal van ondernemer Melle Mulder uit Ter Apel en zijn dochter Chantal. Toen Chantal een vervolgopleiding in Groningen wilde volgen, bleek dat zij met het openbaar vervoer bijna twee uur heen en twee uur terug onderweg zou zijn. Bijna vier uur reizen op een studiedag.

Dat beperkt de mogelijkheden van jongeren om de opleiding van hun keuze te volgen en tegelijkertijd in hun eigen omgeving te blijven wonen. Toegankelijk en bereikbaar onderwijs is een belangrijke voorwaarde voor kansengelijkheid. De opleiding die een jongere kan volgen, mag niet afhangen van de plek waar hij of zij woont.

Voor Melle was dit een belangrijke aanleiding om zich met andere ondernemers in te zetten voor de Nedersaksenlijn. Op 14 september 2026 vertelden vader en dochter hun verhaal persoonlijk aan **staatssecretaris Annet Bertram**. Het voorbeeld laat zien dat bereikbaarheid uiteindelijk over meer gaat dan infrastructuur. Het gaat over kansen voor jongeren, keuzevrijheid in onderwijs en werk en de mogelijkheid om talent voor een regio te behouden.

Ook werkgevers herkennen dit belang. Carla Brongers, destijds manager Netwerkgroep en regionale samenwerking bij zorgorganisatie Treant in Emmen (6.000 medewerkers), heeft eerder benadrukt dat betere verbindingen nodig zijn om stagiairs, verpleegkundigen, verzorgenden en arts-assistenten in opleiding aan de regio te kunnen binden.

Hetzelfde speelt bij maakbedrijven en technische ondernemingen langs de corridor. In sectoren waar personeelstekorten de groei beperken, kan een grotere bereikbare arbeidsmarkt een belangrijk verschil maken.

Ruimte voor wonen, werken en nieuwe economische ontwikkeling

Nederland zoekt ruimte voor woningbouw en economische groei. Noord- en Oost-Nederland kunnen daarin een deel van de oplossing bieden, mits wonen, werken en bereikbaarheid in samenhang worden ontwikkeld.

De Regio Groningen-Assen alleen al werkt samen met het Rijk aan een ambitie van **36.000 woningen en 28.000 arbeidsplaatsen richting 2040**. De initieerregio Emmen heeft met haar industrie, Greenwise Campus, technische opleidingen en beschikbare ontwikkelruimte eveneens mogelijkheden en de wil om verder te groeien.

Stadskanaal laat zien hoe deze ontwikkeling vorm kan krijgen. Rond de beoogde stationslocatie Dideldom wordt gewerkt aan plannen voor wonen, werken en onderwijs. Met Makeport Mercurius, een transformatie van een oude Philipslocatie, is daar al een samenwerking tussen ondernemers en onderwijsinstellingen aanwezig.

In Twente zijn sterke hightech- en maakindustrieclusters. Door deze economische gebieden beter te verbinden, ontstaan mogelijkheden voor samenwerking, kennisuitwisseling en investeringen. Ook de nabijheid van Duitse economische regio's biedt kansen voor grensoverschrijdende arbeidsmarktontwikkeling en ondernemerschap. Samen met de nieuwe spoorverbinding Coevorden-Bad Bentheim biedt de Nedersaksenlijn ook kansen voor betere verbindingen over de grens. Ook het Duitse bedrijfsleven steunt de Nedersaksenlijn. De Wachstumsregion Ems-Achse, die via haar 800 aangesloten organisaties zo'n 140.000 werknemers vertegenwoordigt in Ostfriesland, het Emsland en de Grafschaft Bentheim, onderschrijft onze oproep. Daarmee benadrukken we het belang van verbindingen voor de economie, werkgelegenheid en bereikbaarheid in ons deel van Europa.

Dit is geen pleidooi om groei uitsluitend naar Noord- en Oost-Nederland te verplaatsen. Het is een uitnodiging om de beschikbare economische mogelijkheden in ons land beter te benutten. De Aanpak spoorknooppunt Zwolle-Meppel en de Nedersaksenlijn versterken de nationale en internationale concurrentiepositie van Noord- en Oost-Nederland. Ze kunnen bijdragen aan een hoger bruto regionaal product (BRP), meer economische activiteit in steden en gemeenten en een waardestijging van woningen en bedrijfsvastgoed.

Daarmee vergroten ze niet alleen het regionale verdienvermogen, maar ook de economische basis voor de financiering van publieke voorzieningen op langere termijn.

Met voldoende woningen kunnen bedrijven personeel aantrekken. Met goede bereikbaarheid komen (nieuwe) banen en opleidingen binnen bereik. Samen vormen ze de voorwaarden voor duurzame economische groei die heel Nederland ten goede komt.

Onze vraag aan u

Wij vragen u, leden van het kabinet en de Tweede Kamer, om de Nedersaksenlijn en de aanpak van het spoorknooppunt Zwolle-Meppel verder te brengen.

Voor de Nedersaksenlijn betekent dit dat de MIRT-verkenning met behoud van de daarvoor beschikbare middelen wordt voortgezet en dat de economische kansen voor woningbouw, arbeidsmarkt, onderwijs, bedrijvigheid en internationale samenwerking volwaardig onderdeel blijven van de besluitvorming.

Voor Meppel vragen wij om de geplande verbeteringen aan de bestaande spoorinfrastructuur door te zetten, zodat de betrouwbaarheid en capaciteit van deze belangrijke nationale verbinding structureel worden versterkt.

Daarnaast vragen wij om de bestaande bestuurlijke en financiële afspraken als uitgangspunt te blijven hanteren en eventuele veranderingen zorgvuldig met de betrokken regio's te bespreken.

Wij nodigen het Rijk uit om samen met de betrokken provincies, gemeenten, ondernemersorganisaties en onderwijsinstellingen verder te werken aan een gezamenlijke investeringsagenda, waarin bereikbaarheid, woningbouw en economische ontwikkeling elkaar versterken.

Noord-Nederland vraagt niet om een voorkeurspositie, dat is ook niet onze natuur, maar biedt Nederland kansen voor economische ontwikkeling, woningbouw, werkgelegenheid en innovatie. Onze ondernemers willen investeren, onze onderwijsinstellingen leiden het talent van

morgen op en onze lokale en regionale overheden werken samen met u aan ruimte voor woningen, bedrijvigheid en voorzieningen.

Onze jongeren willen de keuze hebben om hier te wonen, te studeren en hun toekomst op te bouwen. Met deze investeringen bouwen we niet alleen aan betere verbindingen, maar vooral aan de kansen van volgende generaties.

Onze vraag is daarom om te investeren waar Nederland vandaag de dag vastloopt én waar Nederland morgen kan groeien in alle aspecten en alle vormen.

Wij gaan graag met u in Den Haag in gesprek over deze kansen voor Nederland.

Met vriendelijke groet,

Namens ondernemers- en onderwijsorganisaties in Noord-Nederland

VNO-NCW MKB Noord

Ondernemend Emmen

ICC-PMM Meppel

Ondernemend Coevorden

Stichting Nedersaksenlijn

Parkmanagement 't Heem

Ondernemend Hoogeveen

Ondernemend Assen

CLOK

HISWA-RECRON

ONL voor Ondernemers/ Vaart in Assen

Vereniging Bedrijventerreinen Groningen West

Ondernemersplatform de Wolden

Ondernemersvereniging Winsum

Ondernemersvereniging Borger-Odoorn

Ondernemersvereniging Westerkwartier

Vereniging Bedrijven Noord Oost (VBNO)

Stichting BIZ Veendam

ZO Bedrijvenvereniging Zuidoost

Kon. Bouwend Nederland Regio Noord

Wachstumsregion Ems-Achse

JNO Jonge Noordelijke Ondernemers

DTerra

Noorderpoort

Alfa-college

Voorzitter Noord Marcella Ensel

Voorzitter MKB Noord Joyce Walstra

Voorzitter Drenthe Johannes Bos

Voorzitter Groningen Willemijn Broerse

Voorzitter Friesland Janneke Hoitinga

Directeur Herman Idema

Voorzitter Allert Jan ter Wee

Voorzitter Jos Veldhuis

Voorzitter Melle Mulder

Secretaris Bas Teijken

Voorzitter Harjo Woltinge

Directeur Bob Bergsma

Voorzitter Herman Timmermans

Regiomanager Benny Dijkstra

Voorzitter Erik Ziengs

Voorzitter Klaas Holtman

Voorzitter Rieks Rozema

Voorzitter Henk Sok

Voorzitter Martin Heijne

Voorzitter Jan van der Laan

Voorzitter Guus Vries

Voorzitter Henri Spijkerman

Voorzitter Berndt Benjamins

Regiomanager Noord Margreet Wijnstra

Vorstandsvorsitzender Bernard Krone

Voorzitter Lauren Bo de Boer

Voorzitter Matthijs Noordhoek

College van Bestuur Mare Riemersma

College van Bestuur Bouius-Riemersma

College van Bestuur Enno van der Werff

